

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

RAD NADZORNOG ODBORA
TRGOVAČKOG DRUŠTVA ZAGREBAČKI HOLDING D.O.O., ZAGREB

Krapina, travanj 2016.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV.	RAD NADZORNOG ODBORA	5
V.	NALAZ	14
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNOG ODBORA	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/15-10/42
URBROJ: 613-04-16-7

Krapina, 5. travnja 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
RADA NADZORNOG ODBORA U TRGOVAČKOM DRUŠTVU
ZAGREBAČKI HOLDING D.O.O., ZAGREB

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti rada nadzornog odbora u trgovačkom društvu Zagrebački holding d.o.o., Zagreb (dalje u tekstu: Društvo).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 25. studenoga 2015. do 5. travnja 2016.

I. PREDMET REVIZIJE

Vlada Republike Hrvatske je u kolovozu 2006. donijela Strateški okvir za razvoj 2006.-2013. Njime je, uz drugo, predviđeno promicati najviše standarde korporativnog upravljanja, pri čemu uvođenje najviših standarda korporativnog upravljanja ne smije biti ograničeno samo na tvrtke čije su dionice uvrštene na burzama. Ocijenjeno je kako je nužno ojačati Upravu Ministarstva financija zaduženu za praćenje rezultata javnih poduzeća na takav način koji će rezultirati poboljšanjem upravljanja javnim poduzećima. Spomenuta se uprava, uz drugo, treba brinuti za primjenu OECD-ovih načela korporativnog upravljanja u državnim poduzećima i davati potporu za uvođenje istih principa poslovanja u poduzećima u vlasništvu lokalne vlasti. Prema definiciji OECD-a (Organisation for Economic Cooperation and Development), korporativno upravljanje čini skup odnosa između menadžmenta, uprave, nadzornog odbora, dioničara i ostalih zainteresiranih strana. Korporativno upravljanje također predstavlja strukturu unutar koje se postavljaju ciljevi trgovačkog društva, kao i načini postizanja tih ciljeva i praćenje rezultata. Dobro korporativno upravljanje treba biti poticaj nadzornom odboru, upravi i menadžmentu u ostvarivanju ciljeva koji su u interesu trgovačkog društva i dioničara i olakšati im učinkovito praćenje. Postojanje učinkovitoga korporativnog upravljanja unutar pojedinog trgovačkog društva i cjelokupnog gospodarstva pomaže osigurati stupanj povjerenja potreban za pravilno funkcioniranje tržišne ekonomije.

Nadalje, Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine 26/15) ističe kako opći principi dobrog upravljanja i organizacije, koji podrazumijevaju odgovornost, učinkovitost, transparentnost, otvorenost, participativnost, osjetljivost i pravičnost institucija u sustavu predstavljaju smjernicu za efikasnu prevenciju i način sprječavanja korupcije. Također ističe kako je primjena antikorupcijskih preventivnih mehanizama, uz drugo, potrebna posebno kod trgovačkih društava u kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju vlasničke udjele kod imenovanja članova nadzornih odbora i uprava. U tom kontekstu su planirane pojačane aktivnosti u cilju jačanja transparentnosti na razini trgovačkih društava u kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju vlasničke udjele.

Prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12 i 68/13), uprava vodi poslove društva, a nadzorni odbor nadzire vođenje poslova društva. Nadležnost nadzornog odbora uređena je odredbama članka 263. Zakona o trgovačkim društvima. Odredbama članka 434. Zakona o trgovačkim društvima propisano je u kojim slučajevima društvo s ograničenom odgovornošću mora imati nadzorni odbor.

Nadzorni odbor ima funkcije kontrole, nadgledavanja i praćenja poslovanja. Ima stratešku, kontrolnu, savjetodavnu i povezujuću ulogu. Strateška uloga nadzornog odbora očituje se u aktivnom sudjelovanju u izradi strategije društva (ocjena ranije donesenih odluka, prijedlozi za poboljšanja, zaustavljanje odluka ako nisu u najboljem interesu društva). Kontrolno djelovanje nadzornog odbora sastoji se od niza aktivnosti i mehanizama kojima nadzorni odbor štiti interes dioničara i drugih interesno-utjecajnih skupina. Nadzire poslovanje društva i rad uprave, bira članove uprave, kontrolira politiku nagrađivanja, nadzire moguće sukobe interesa, osigurava neovisnost finansijskog izvještavanja te vodi brigu o uspostavi prikladnog sustava kontrolnih mehanizama u društvu. Od nadzornog odbora se očekuje i da interes društva povezuje s interesima drugih skupina (zaposlenici, kupci, dobavljači, lokalna zajednica) te da zastupa primjenu standarda koji utječu na povećanje društvenog standarda građana.

Povezujuća uloga nadzornog odbora odnosi se na održavanje formalnih i neformalnih odnosa s interesno-utjecajnim skupinama.

Predmet revizije učinkovitosti je rad nadzornog odbora Društva koje pruža usluge od javnog interesa, ostvaruje značajne prihode i raspolaze značajnom vrijednošću imovine. U ranije obavljenoj finansijskoj reviziji utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, imovinu, obveze te postupke javne nabave.

Društvo je osnovano početkom 2006., pod nazivom Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. Na temelju ugovora o prijenosu prava vlasništva nad udjelima i dionicama 22 trgovačka društva s Grada na Društvo, u siječnju 2007., promijenjen je naziv Društva u Zagrebački holding d.o.o. Osnivač Društva je Grad Zagreb (dalje u tekstu: Grad). Temeljni kapital upisan je u iznosu 3.833.236.200,00 kn. U 2015., Društvo obavlja djelatnosti u okviru 15 podružnica. Osim podružnica, Društvo u vlasništvu i suvlasništvu ima sedam ovisnih društava i jednu ustanovu. Sjedište je u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 41. Djelatnosti Društva su komunalne, prometne i tržišne (održavanje čistoće, pogrebne i srodne djelatnosti, odvoz otpada, prijevoz putnika u javnom prijevozu, uređivanje i održavanje zelenih površina, usluge na javnim parkiralištima i garažama, upravljanje, održavanje i izgradnja regionalnih i lokalnih cesta, usluge autobusnog kolodvora, najam telekomunikacijskih vodova i mreže, tržnice na veliko i malo, skladištenje, savjetovanje, prikupljanje, analiza i davanje informacija s područja graditeljstva, organiziranje sajmova, kongresa, skladištenje robe, putnička agencija te upravljanje i održavanje sportskih građevina). Djelatnosti ovisnih društava su distribucija i opskrba plinom, upravljanje sportskim i drugim objektima, organiziranje sportskih događaja, skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode, gradnja i prodaja stanova, izdavačka djelatnost, organizacija sportskog ljetovanja za mlade i iznajmljivanje oglasnog prostora. U okviru Društva djeluje i ustanova koja se bavi ljekarničkom djelatnosti. U 2013., restrukturiranjem su izdvojene tržišno usmjerene djelatnosti od komunalnih, radi efikasnije organizacije poslovanja i uskladjenja s novim propisima te su osnovana četiri nova društva (Gradsko stambeno komunalno gospodarstvo d.o.o., Zagrebačka stanogradnja d.o.o., Antun Gustav Matoš d.o.o. i Vodoopskrba i odvodnja d.o.o.).

Tijela Društva su uprava, nadzorni odbor i skupština.

Uprava je do 31. listopada 2014. imala predsjednika i šest članova, a od 31. listopada 2014. do 6. ožujka 2015., privremenu upraviteljicu i pet članova. Od 6. ožujka do 15. lipnja 2015., uprava je imala predsjednika i četiri člana. Od 15. lipnja 2015., prema odluci Skupštine, uprava je imala predsjednicu i jednu članicu. Predsjednik uprave od 1. srpnja 2013. do 31. listopada 2014., bio je Slobodan Ljubičić, od 31. listopada 2014. do 6. ožujka 2015., privremena upraviteljica bila je Daniela Franić, a od 6. ožujka do 15. lipnja 2015., predsjednik uprave bio je Dejan Fičko. Prema odluci skupštine, od 15. lipnja 2015., predsjednica uprave je Ana Stojić Deban, a članica Daniela Franić.

Izjavom o osnivanju Društva određen je broj i struktura članova nadzornog odbora. Nadzorni odbor sastoji se od članova koje imenuje skupština i člana koji je predstavnik zaposlenika. Nadzorni odbor je do 28. svibnja 2015. trebao imati devet članova od kojih osam bira skupština, a jedan član je predstavnik zaposlenika. Predstavnik zaposlenika nije izabran do konca 2015., te nadzorni odbor nije ustrojen u skladu s izjavom o osnivanju jer nema propisani broj članova. Od 1. srpnja 2013. do 20. listopada 2013., nadzorni odbor imao je osam članova (od devet propisanih), a od 20. listopada 2013. do 1. prosinca 2014., imao je sedam članova (zbog ostavke predsjednika nadzornog odbora).

Od 1. prosinca 2014. do 4. ožujka 2015., imao je osam članova (imenovan je jedan novi član). Od 4. ožujka do 28. svibnja 2015., imao je sedam članova (zbog ostavke jednog člana). Izjavom o osnivanju od 28. svibnja 2015., određeno je da nadzorni odbor treba imati jedanaest članova od kojih deset bira skupština a jedan je predstavnik zaposlenika. Prema odluci skupštine, 28. svibnja 2015., dva člana su opozvana, a imenovano je pet novih članova te je nadzorni odbor do 1. srpnja 2015. imao deset članova. Od 1. srpnja 2015., nadzorni odbor ima devet članova (zbog ostavke jednog člana). Od 1. srpnja 2013. do vremena obavljanja revizije, u nadzornom odboru stalno su četiri člana i to Mirna Šitum, Davor Štern, Ivan Šikić i Gojko Bežovan. Od 1. srpnja 2013. do 20. listopada 2013., predsjednik nadzornog odbora bio je Vlado Leko. Od 20. listopada 2013. do 8. prosinca 2014., nadzorni odbor nije imao predsjednika, a zamjenica predsjednika bila je Mirna Šitum, koja je od 8. prosinca 2014. imenovana predsjednicom nadzornog odbora.

Revizorski odbor imenovan je prema odluci nadzornog odbora, u prosincu 2013. Obveza osnivanja revizorskog odbora kao mehanizma korporativnog upravljanja propisana je odredbama Zakona o reviziji (Narodne novine 146/05, 139/08 i 144/12). Prema odredbama navedenog Zakona, osnivanje revizorskog odbora obvezno je u trgovačkim društvima od javnog interesa. Revizorski odbor sastoji se od članova nadzornog odbora i članova imenovanih od nadzornog odbora, a najmanje jedan član mora poznavati područje računovodstva i/ili revizije. Revizorski odbor je savjetodavno tijelo nadzornog odbora i ima tri člana (jedan član je zaposlenik Društva, a dva člana su zaposlenici Grada, pročelnica gradskog ureda za gospodarstvo, rad i poduzetništvo i pročelnik gradskog kontrolnog ureda.). Predsjednik revizorskog odbora je Mirko Herak, koji je koncem svibnja 2015., imenovan i članom nadzornog odbora.

Skupštinu, prema izjavi o osnivanju, čini osnivač odnosno Grad. Prema zaključku gradonačelnika, predstavnici osnivača u skupštini su od lipnja 2013. do 26. studenoga 2014., gradonačelnik Milan Bandić, zamjenica gradonačelnika Sandra Švaljek i pročelnik gradskog ureda za financije Slavko Kojić. Od 26. studenoga 2014. do 30. ožujka 2015., skupštinu čine zamjenica gradonačelnika Sandra Švaljek i pročelnik gradskog ureda za financije Slavko Kojić. Od 30. ožujka 2015., skupštinu čine zamjenica gradonačelnika Vesna Kusin i pročelnik gradskog ureda za financije Slavko Kojić. Prema zaključku gradonačelnika Grada od 22. travnja 2015., skupštinu čine gradonačelnik Milan Bandić, zamjenica gradonačelnika Vesna Kusin i pročelnik gradskog ureda za financije Slavko Kojić.

Društvo koncem 2015. ima 8 356 zaposlenika, a u Grupi Društva ima 10 676 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije bili su utvrditi:

- je li nadzorni odbor učinkovito nadzirao vođenje poslova Društva,
- jesu li uspostavljeni preduvjeti za uspješan rad nadzornog odbora,
- je li nadzorni odbor ispunio svoju stratešku i savjetodavnu zadaču i
- je li nadzorni odbor ispunio svoju kontrolnu zadaču.

Polazeći od ciljeva revizije definirani su kriteriji za ocjenu učinkovitosti rada nadzornog odbora. Pri tome je odabran pristup koji polazi od pitanja na koja se revizijom željelo odgovoriti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje: *Jeli li nadzorni odbor učinkovito nadzirao vođenje poslova Društva?* Ono je, u skladu s ciljevima revizije, razrađeno na tri potpitanja i 28 detaljnijih pitanja. Također, kao kriterij za ocjenu učinkovitosti rada nadzornog odbora razmotreni su zahtjevi koji proizlaze iz Zakona o trgovačkim društvima.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za uspješan rad nadzornog odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornog odbora i kontrolna zadaća nadzornog odbora.

Revizijom učinkovitosti obuhvaćena je 2015., a ovisno o ocjeni rizika obuhvaćena su i ranija razdoblja.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva. Pri odabiru revizijskog pristupa, kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza. Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o nadzornom odboru. Nadzornom odboru i upravi Društva poslani su upitnici u vezi rada nadzornog odbora. Putem upitnika su pribavljeni odgovori na pitanja, na temelju kojih su provjeravani dokazi za pojedine tvrdnje. Pribavljene su informacije o broju članova, njihovom stupnju obrazovanja, mjerodavnim znanjima, vještinama i sposobnostima, redovitosti održavanja sastanaka i kriterijima za visinu naknade za rad. Ocijenjeni su postupci izbora i imenovanja članova nadzornog odbora. Uvidom u zapisnike sa sjednica nadzornog odbora ocijenjeno je u kojoj mjeri je ispunio svoju stratešku, kontrolnu, savjetodavnu i povezujuću zadaću. Obavljeni su razgovori s predsjednikom i članovima nadzornog i revizorskog odbora, predsjednikom uprave, direktorom Službe za unutarnju reviziju i kontrolu i drugim zaposlenicima.

IV. RAD NADZORNOG ODBORA

Preduvjeti za rad nadzornog odbora

Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora definirane su u pisanom obliku (izjavom o osnivanju i poslovnikom o radu nadzornog odbora). Izjavom o osnivanju definirano je da nadzorni odbor nadzire vođenje poslova, po potrebi saziva skupštinu, podnosi pisano izvješće skupštini o obavljenom nadzoru najmanje jednom godišnje, sudjeluje u utvrđivanju godišnjeg obračuna, zastupa Društvo prema upravi, daje suglasnost na odluke uprave kada je to propisano zakonom ili izjavom o osnivanju, djeluje kao drugostupanjski organ u svim pitanjima u kojima se treba osigurati takvo postupanje, donosi poslovnik o svom radu, imenuje i razrješava komisije sa svrhom pripreme odluka koje donosi i nadzire njihovo provođenje i obavlja druge zadaće koje su mu izrijekom povjerenе zakonom ili izjavom o osnivanju. Osim toga, može pregledavati i kontrolirati poslovne knjige i drugu dokumentaciju te pregledati i provjeriti svaki dio poslovanja Društva, za što može angažirati i stručnjake. Upravi može predložiti mjere za poboljšanje poslovanja, a ako uprava ne prihvati inicijativu, nadzorni odbor odlučuje izvanrednim zasjedanjem. Za pripremu zaključaka i odluka, može osnovati komisije (iz redova svojih članova ili vanjskih stručnjaka), a članovi tih komisija ne mogu biti članovi uprave niti zaposlenici Društva.

Izjavom o osnivanju, između ostalog, određeno je da ugovore koje članovi nadzornog odbora zaključe s Društvom, bez obzira na to jesu li u izravnoj vezi s poslovanjem Društva ili ne, mora prethodno odobriti skupština. Prava, obveze i odgovornosti predsjednika i članova nadzornog odbora, način rada, postupak razmatranja pojedinih pitanja i donošenja odluka, osnivanje komisije i imenovanje odnosno razrješenje članova komisije i druga pitanja vezana uz rad nadzornog odbora definirani su poslovnikom o radu. Kao savjetodavno tijelo nadzornog odbora osnovan je revizorski odbor.

Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (kvalifikacije i neovisnost) nisu uređeni u pisanom obliku, a sastav je uređen. Broj i struktura članova nadzornog odbora uređen je izjavama o osnivanju. Prema izjavi o osnivanju iz prosinca 2014., uređeno je da nadzorni odbor ima devet članova, od kojih osam bira skupština, a jedan član je predstavnik zaposlenika. Izjavom o osnivanju iz svibnja 2015., uređeno je da ima jedanaest članova, od kojih deset bira skupština, a jedan član je predstavnik zaposlenika. Predsjednika i zamjenika predsjednika nadzornog odbora biraju članovi nadzornog odbora na konstituirajućoj sjednici, većinom glasova. Prema spomenutim izjavama član nadzornog odbora može biti fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna, a ne može biti član uprave, trajni zamjenik člana uprave, prokurist ili punomoćnik Društva, član nadzornog, odnosno upravnog odbora u deset društava, član uprave, odnosno izvršni direktor društva koje je ovisno u odnosu na Društvo, član uprave, odnosno izvršni direktor drugog društva kapitala u čijem se nadzornom, odnosno upravnom odboru nalazi član uprave, osoba koja je kažnjena za kazneno djelo prouzrokovanja stečaja, povrede obveze vođenja poslovnih knjiga, oštećenja vjerovnika, pogodovanju vjerovnika, zloupotrebe u postupku prisilne nagodbe ili stečaja, neovlaštenog otkrivanja i pribavljanja poslovne ili proizvodne tajne ili prijevare i to za vrijeme od pet godina po pravomoćnosti presude kojom je osuđena, s time da se u to vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne ili protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja Društva, za vrijeme dok traje ta zabrana. Kriteriji i pravila u pogledu kvalifikacije za imenovanje članova u nadzorni odbor nisu definirani u pisanom obliku te nisu definirani uvjeti u odnosu na stručnu spremu, radno iskustvo, specifična znanja i vještine u odnosu na djelatnost koju Društvo obavlja. Kriteriji i pravila za imenovanje predstavnika zaposlenika u nadzorni odbor nisu definirani, što ima za posljedicu da nadzorni odbor nije ustrojen u skladu s izjavama o osnivanju iz prosinca 2014. i svibnja 2015. Društvo čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave odnosno Grad, neovisno o broju zaposlenih, mora u nadzorni odbor imenovati predstavnika zaposlenika. Prema odredbama članka 164. Zakona o radu (Narodne novine 137/04 i 93/14), u trgovačkom društvu, u kojem je utemeljen nadzorni odbor, jedan član nadzornog odbora mora biti predstavnik zaposlenika. Predstavnika zaposlenika imenuje i opoziva radničko vijeće. Ako u društvu, nije utemeljeno radničko vijeće, predstavnika zaposlenika u nadzornom odboru, između zaposlenih u Društvu biraju i opozivaju zaposlenici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, u postupku propisanim spomenutim zakonom, za izbor radničkog vijeća koje ima jednog člana. Član nadzornog odbora imenovan od zaposlenika ima isti pravni položaj kao i drugi imenovani članovi nadzornog odbora. S obzirom da je sastav nadzornog odbora propisan odredbom članka 435. Zakona o trgovačkim društvima, kojom je određeno da se nadzorni odbor sastoji od tri ili više članova te da njihov broj mora biti neparan, potrebno je sastav nadzornog odbora uskladiti s izjavom o osnivanju i zakonskim propisima. Odredbama članka 257. Zakona o trgovačkim društvima, propisana je mogućnost imenovanja članova nadzornog odbora od strane suda ako u nadzornom odboru nedostaje broj članova potreban za to da bi se u njemu mogle donositi odluke.

Članove koji za to nedostaju imenovat će sud na zahtjev uprave, nekoga člana nadzornoga odbora ili osnivača. Uprava je dužna uputiti zahtjev суду bez odgađanja, osim ako se ne očekuje da će se broj članova nadzornog odbora na vrijeme popuniti do naredne sjednice toga odbora.

Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost te odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se društvo bavi. Članovi nadzornog odbora nisu povezani s Društvom u pogledu vlasništva, zaposlenja, ne primaju druge isplate od Društva osim nagrade za rad u nadzornom odboru te nisu u obiteljskim vezama.

Pravila za upravljanje sukobom interesa nisu uređena u pisanom obliku, osim što su članovi nadzornog odbora potpisali izjave o sprječavanju sukoba interesa koje su propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14) te je na mrežnoj stranici objavljen popis subjekata s kojima Društvo ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi. Članovi nadzornog odbora nisu potpisali izjave o nepostojanju sukoba interesa da ne postoje okolnosti sprječavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora (da nije član uprave Društva, član nadzornog, odnosno upravnog odbora u deset društava, član uprave, odnosno izvršni direktor društva koje je ovisno u odnosu na Društvo, član uprave, odnosno izvršni direktor drugog društva kapitala u čijem se nadzornom, odnosno upravnom odboru nalazi član uprave, odnosno izvršni direktor društva, koja je kažnjena za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanju vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga i to za vrijeme od pet godina po pravomoćnosti presude kojom je osuđena, s time da se u to vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne ili protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja društva za vrijeme dok traje ta zabrana).

Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave uređeni su u pisanom obliku, izjavom o osnivanju. Uprava može imati jednog do devet članova-direktora koje imenuje skupština posebnom odlukom. Direktor/član može biti svaka fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna, ima visoku stručnu spremu, državljanstvo Republike Hrvatske te najmanje pet godina radnog iskustva na rukovodećim pozicijama. Izjavom o osnivanju određeno je da Skupština mora voditi računa o ograničenjima iz članka 239. stavka 2. Zakona o trgovačkim društvima, kojim je određeno da članom uprave ne može biti imenovana osoba koja je kažnjena za kazneno djelo zlouporabe stečaja, zlouporabe u postupku stečaja, pogodovanju vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga i to za vrijeme od pet godina po pravomoćnosti presude kojom je osuđena, s time da se u to vrijeme ne računa vrijeme provedeno na izdržavanju kazne ili protiv koje je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja zanimanja koje je u potpunosti ili djelomično obuhvaćeno predmetom poslovanja Društva za vrijeme dok traje ta zabrana. Prema Izjavi o osnivanju mandat direktora/člana uprave traje četiri godine i ne može biti produljen, a po isteku mandata može biti ponovno biran bez ograničenja broja mandata. Ugovor o radu s upravom, u ime Društva, zaključuje nadzorni odbor. Predsjednica nadzornog odbora potpisala je ugovore o radu s predsjednikom i članovima uprave kao i odluke o raskidu ugovora s predsjednikom i članovima uprave (nakon što je skupština Društva donijela odluke o opozivu navedenih članova).

Osobe koje vode poslove Društva nije izabrao nadzorni odbor putem javnog natječaja, jer je prema izjavi o osnivanju, izbor predsjednika i članova uprave i nadzornog odbora u nadležnosti skupštine, kao i način njihova imenovanja. Uprave Društva, u pravilu, nisu izabrane putem javnog natječaja, osim uprave koja je imenovana u ožujku, a razriješena u lipnju 2015.

Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata uređene su u pisanim oblicima. Izjavom o osnivanju određene su vrste izvješća i rokovi za podnošenje pojedinih izvješća. Izvješće o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova s odstupanjima od ranijih predviđanja i s navođenjem razloga za to, uprava podnosi jednom godišnje, osim ako izmjena stanja ili nova pitanja ne nalažu da se o tome izvijesti bez odgađanja. Izvješće o rentabilnosti poslovanja, a napose rentabilnosti uporabe vlastitoga kapitala, podnosi se na sjednici nadzornog odbora na kojoj se raspravlja o godišnjim finansijskim izvještajima. Izvješće o tijeku poslova, napose prihoda i stanja Društva, podnosi se najmanje tromjesečno. Izvješće o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost Društva, podnosi se pravodobno, kako bi nadzorni odbor mogao o njima zauzeti stav.

Nagrada za rad članova nadzornog odbora bila je primjerena poslovima koje su obavljali i finansijskom stanju Društva i održavala je vrijeme, trud i odgovornost, povezano s njihovim funkcijama u nadzornom odboru. Poslovnikom o radu nadzornog odbora utvrđeno je da se sjednice nadzornog odbora održavaju najmanje jednom tromjesečno, a prema potrebi i češće. U 2015., nadzorni odbor održao je 12 sjednica. Rashodi za bruto nagrade za rad članova nadzornog odbora ostvareni su u iznosu 573.847,00 kn. Pojedinačna, mjesecačna, neto nagrada iznosi 3.198,00 kn i određena je odlukom skupštine iz 2010.

Društvo nema unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu izvan izravnog utjecaja članova uprave, odgovornu nadzornom odboru. Služba za unutarnju reviziju i kontrolu ustrojena je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta iz 2008., kao samostalna organizacijska jedinica neposredno odgovorna predsjedniku uprave. Ustrojena je u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15). Prema odredbama spomenutog Zakona, unutarnja revizija ustrojava se kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica te je ustrojstveno i funkcionalno izravno odgovorna odgovornoj osobi institucije. Spomenutim zakonom propisana je, također, neovisnost unutarnje revizije i ovlasti putem organizacijske i funkcionalne neovisnosti unutarnje revizije i neovisnosti i ovlasti unutarnjih revizora. Funkcionalna neovisnost unutarnje revizije ostvaruje se njezinom neovisnošću o drugim ustrojstvenim jedinicama institucije u planiranju rada, obavljanju poslova unutarnje revizije i izvještavanju. Služba unutarnje revizije i kontrole ima 11 zaposlenika od kojih devet ima ovlaštenja (certifikate) za obavljanje poslova unutarnje revizije. Ciljevi i zadaće Službe su utvrđivanje i ocjenjivanje djelotvornosti, učinkovitosti, pouzdanosti i primjenjivosti unutarnjih kontrola, upravljanje poslovnim rizicima, provođenje ciljeva, zadataka i mjera poslovne politike, usklađivanje poslovanja sa zakonima, aktima i dokumentima te utvrđivanje točnosti podataka i informacija. Pokretanje postupaka interne revizije obavlja prema godišnjem programu rada, a kontrole prema nalozima uprave, osnivača i samostalno prema anonimnim i drugim prijavama. S obzirom da je u Društvu ustrojen revizorski odbor, unutarnja revizija funkcionalno odgovara i revizorskemu odboru. Unutarnji revizori obavljaju isključivo poslove unutarnje revizije i ne mogu biti uključeni u obavljanje izvršnih funkcija Društva. Revizorski odbor prihvatio je godišnje izvješće unutarnje revizije za 2014. i plan rada za 2015.

Nadzorni odbor imenovao je svojom odlukom revizorski odbor, koji ima tri člana. Obveze, pravila i način rada definirane su pravilnikom o radu revizorskog odbora. Kriteriji i pravila (sastav, neovisnost i kvalifikacije) za imenovanje članova revizorskog odbora nisu definirani u pisanim oblicima.

Revizorski odbor surađuje s nadzornim odborom, upravom Društva, službama za ekonomski poslove, s neovisnim vanjskim revizorima te drugim službama Društva od kojih je ovlašten zatražiti izvješća, poslovnu dokumentaciju, informacije i podatke koje smatra potrebnima. Članovi revizorskog odbora imaju stručne kvalifikacije, radno iskustvo u području revizije, kontrole i računovodstva i imaju primjerenu neovisnost. Pravila za upravljanje sukobom interesa članova revizorskog odbora nisu uređena u pisanom obliku. Nagrada za rad članova revizorskog odbora bila je primjerena poslovima koji su obavljali i finansijskom stanju Društva (odgovarajuće je održavala vrijeme, trud i odgovornost povezano s njihovim funkcijama u revizorskem odboru). Visina mjesecne neto nagrade određena je odlukom nadzornog odbora iz listopada 2013., za predsjednika u iznosu 2.500,00 kn, a za članove u iznosu 2.000,00 kn. Predsjednik revizorskog odbora primao je nagradu do konca svibnja 2015., kada je postao član nadzornog odbora te od lipnja 2015. prima nagradu kao član nadzornog odbora (3.198,00 kn). Rashodi za bruto nagrade za rad u revizorskem odboru u 2015. ostvareni su u iznosu 123.360,00 kn.

Strateška i savjetodavna zadaća nadzornog odbora

Nadzorni odbor bio je uključen u proces strateškog planiranja. Uprava je nadzornom odboru u rujnu 2015., prezentirala nacrt strategije razvoja od 2015. do 2020., kojom su određeni osnovni strateški ciljevi (kvalitetna i pouzdana javna usluga, održivi rast i korporativna odgovornost), predložen je akcijski plan, područja djelovanja, mjere i ključni projekti te projektne ideje svih sastavnica kao i mikrostrateški okvir za svaku podružnicu. Nadzorni odbor raspravlja o nacrtu strategije te dao preporuku upravi da strategiju izradi uz prethodnu suglasnost Grada.

Nadzorni odbor ocjenjivao je ranije donesene, najvažnije strateške odluke. Uprava je informirala nadzorni odbor o odluci o restrukturiranju Društva, prodaji nekretnina u Savudriji i u Dugoj uvali te prodaji osnivačkih prava u javnoj ustanovi koja se bavi ljekarničkom djelatnošću. U prosincu 2013., nadzorni odbor je na prijedlog uprave raspravljao o provedenim statusnim promjenama Društva (predviđeno je osnivanje sedam društava, a naknadno su izdvojena i osnovana četiri nova društva unutar grupe Društva). U siječnju 2015., raspravljao je o ranije donesenoj strateškoj odluci skupštine o povlačenju drugog plana podjele Društva.

Nadzorni odbor aktivno je sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. U rujnu 2015., sudjelovao je u oblikovanju strategije razvoja od 2015. do 2020. i prati njezinu provedbu. U svibnju 2014., raspravljao je o izvješću vanjskog konzultanta o strategiji komercijalizacije i uključivanja privatnog sektora u poslove pružanja javnih usluga, kojeg je financirala Europska banka za obnovu i razvitak. Prema spomenutom izvješću, analizirano je zatečeno stanje i predložena su moguća rješenja kroz restrukturiranje Društva (podružnice su grupirane prema sličnim djelatnostima), a rokove u kojem će se restrukturiranje provesti određuje uprava.

Nadzorni odbor raspravljao je i odobravao najvažnije strateške odluke koje je predložila uprava. Na prijedlog uprave raspravljao je o restrukturiranju Društva, prodaji nekretnina i prodaji osnivačkih prava u javnoj ustanovi koja se bavi ljekarničkom djelatnošću. Predsjednik uprave, u prosincu 2013. i u veljači 2014., informirao je nadzorni odbor o nekretninama koje bi iz poslovnih razloga trebalo prodati, a finansijska sredstva od prodaje utrošiti za otplate kredita ili uređenje drugih objekata. U listopadu 2013., raspravljao je o odluci o restrukturiranju Društva (izdvajanje podružnica u ovisna društva).

Nadzorni odbor ocjenjivao je i pratio provedbu strateških i godišnjih planova i programa rada. Ocjenjivao je i pratio provedbu godišnjeg plana poslovanja te plana ulaganja putem polugodišnjih i godišnjih izvještaja o poslovanju kao i konsolidiranih finansijskih izvještaja. Dao je suglasnost na nekonsolidirane finansijske izvještaje za 2014. s izvještajem neovisnog revizora, na godišnje izvješće o poslovanju za 2014. te na odluku o prijedlogu rasporeda dobiti, a po prethodnoj ocjeni i prijedlogu revizorskog odbora. Prema ocjeni revizorskog odbora, učinci poduzetih mjera u provođenju procesa organizacijskog i finansijskog restrukturiranja Društva pozitivno su se odrazili na finansijsku konsolidaciju poslovanja jer je prema finansijskim izvještajima za 2014., iskazana dobit. Reprogramiranjem kratkoročnih kredita postignuto je povoljnije stanje tekuće likvidnosti. Smanjenjem broja zaposlenika, smanjeni su rashodi za zaposlene. Ocjenjeno je da su mjere finansijskog restrukturiranja bile usmjerene na saniranje tekućeg poslovanja, a za značajnije pokretanje ulaganja nije bilo finansijskih mogućnosti. Prema mišljenju revizorskog odbora, uprava treba nastaviti s racionalizacijom troškova na svim razinama odnosno s dalnjim provođenjem mjera restrukturiranja.

Uspostavljena je stalna komunikacija s upravom Društva kako bi joj nadzorni odbor pomogao savjetom. Uprava je redovito nazočna sjednicama nadzornog odbora i prema potrebi podnosi usmene informacije, pisana izvješća i obrazloženja, a stručni timovi su organizirali prezentacije o pojedinim temama. Od rujna 2015., redovito, mjesечно u pisanom obliku dostavlja i obrazlaže nadzornom odboru svoja izvješća o radu. Članovi uprave redovito su nazočni sjednicama revizorskog odbora.

Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranije predviđenih, s navođenjem razloga za to. Uprava, od rujna 2015., mjesечно izvješćuje nadzorni odbor o svom radu te o svim značajnijim poslovnim odlukama koje donosi. Nadzorni odbor izvješćivan je o pokretanju ulaganja, sponzorstvima i donacijama, smanjenju cijena usluga, refinanciranju obveznika, javnoj nabavi te isplati prijevoza zaposlenicima. Na prijedlog uprave, nadzorni odbor raspravlja je o gospodarenju otpadom, izradi dugoročnog plana poslovanja, projektu operativnog restrukturiranja, sufinciranju iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova i programa Europske unije, o imenovanju tima za provedbu zakonske obveze prilagodbe sustava Društva za primjenu e-računa, nabavi strojeva za dvije podružnice, korištenju odvjetničkih usluga, naplati odvoza komunalnog otpada od građana, postavljanju reciklažnih dvorišta i drugim aktivnostima. Odstupanja u odnosu na ranija predviđanja, uprava je obrazložila i navela razloge za to, kao što su pribavljanje dozvola, raskid ugovora s izvoditeljem radova i druge razloge.

Nadzorni odbor davao je savjete i preporuke upravi Društva. Savjeti i preporuke odnosili su se na pojedina područja poslovanja kao što su sankcioniranje stvaranja divljih odlagališta, izrada plana poslovanja, sankcioniranje osoba zaposlenih na menadžerskim poslovima radi neplaćanja računa za primljene usluge, analiza ugovora o obavljanju odvjetničkih usluga i usluga odvjetničkih ureda, donošenje izmjena plana poslovanja za 2015. te izradu strategije razvoja uz prethodnu suglasnost Grada.

Za izradu plana poslovanja i izmjenu plana poslovanja za 2015., preporuke upravi, nadzorni odbor davao je po prethodno pribavljenom mišljenju revizorskog odbora.

Nadzorni odbor raspravlja je o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva. Od rujna 2015., uprava redovito izvješćuje nadzorni odbor o svom radu, aktivnostima i ostvarenim ciljevima. Nadzorni odbor raspravlja o radu uprave (za listopad i studeni 2015.), prihvata izvješća i nema primjedbi.

Kontrolna zadaća nadzornog odbora

Uprava Društva izvješćivala je nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja, a napose o rentabilnosti vlastitog kapitala. Nadzornom odboru podneseni su polugodišnji i godišnji izvještaji o poslovanju, koji su prihvaćeni. Izvještaji sadrže ključne pokazatelje uspjeha s ekonomskog (pokazatelji opće ekonomičnosti, proizvodnosti, rentabilnosti, operativne dobiti, samofinanciranja i likvidnosti), socijalnog (prosječna mjesecna isplaćeno neto plaća po zaposlenom, udjel troškova za zaposlene u ukupnim operativnim troškovima) i ekološkog aspekta poslovanja (udjel troškova energije u ukupnim operativnim troškovima). Sadrže podatke o ostvarenju planiranih poslovnih ciljeva u odnosu na prethodno razdoblje, uzrocima odstupanja, o ulaganjima i izvorima financiranja, zaključne ocjene s prijedlogom mjera za daljnje poslovanje i procjenu izloženosti Društva vanjskim i unutarnjim rizicima.

Uprava Društva izvješćivala je nadzorni odbor o tijeku poslova, napose prihoda i stanja Društva, putem polugodišnjih i godišnjih izvještaja o poslovanju. Od listopada 2015., Uprava mjesечно izvješćuje nadzorni odbor o tijeku poslova (pokretanje ulaganja, promjeni cijena javnih usluga, kretanje broja zaposlenika, gospodarenje otpadom, javna nabava za odvjetničke usluge i drugim aktivnostima). Nadzorni odbor je u lipnju 2015. dao suglasnost na finansijske izvještaje za 2014., a u listopadu 2015., na ostvarene rezultate poslovanja za razdoblje od siječnja do lipnja 2015.

Uprava Društva izvješćivala je o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost Društva. Nadzorni odbor informiran je o stanju ulaganja i planovima u projektu izgradnje socijalnih stanova (Podbrežje - prva faza), za kojeg su prema dostavljenoj dokumentaciji, do travnja 2015., preuzete značajne finansijske obveze, a za nastavak projekta nisu u cijelosti osigurani izvori financiranja. Osim toga, u studenome 2015., nadzornom odboru podnesen je izvještaj o obvezama prema izdanim obveznicama (izdane 2007.) koje dospijevaju na naplatu u 2017., u iznosu 300.000.000 EUR. Prema izvještaju uprave, odluke o načinu podmirenja obveza (izdavanje novih obveznica, kreditno zaduženje ili neki drugi oblik dugoročnog zaduživanja) nisu donesene. Osim toga, uprava je izvješćivala o poslovnim odlukama koje imaju utjecaj na rentabilnost poslovanja kao što su odustajanje od plana podjele Društva, smanjenje koeficijenata za obračun plaće zaposlenima u Direkciji, naplati potraživanja od osoba zaposlenih na rukovodećim mjestima, obračunu i plaćanju poreza na dodanu vrijednost za usluge pročišćavanja otpadnih voda, obračunu usluga prikupljanja i odvoza otpada i naplate prihoda od komunalne naknade po rješenjima o legalizaciji, o burzi otpada, o pristupanju sporazumu o mjerama za ublažavanje finansijskih teškoča određenog dijela građana koji su ovršenici u postupcima prisilne naplate potraživanja male vrijednosti na novčanim sredstvima te o pripajanju društva koje upravlja sportskom arenom u Gradu.

Nadzorni odbor raspravljao je o uspješnosti poslovanja Društva. Nakon podnošenja godišnjeg izvještaja o poslovanju za 2014. te polugodišnjeg izvještaja za razdoblje siječanj-lipanj 2015., raspravljao je o ostvarivanju dobiti, smanjenju broja zaposlenih, subvencijama iz gradskog proračuna podružnici za javni gradski prijevoz te o poslovnim rizicima vezanima uz zaduživanje Društva (valutni rizik). Raspravljao je o ulaganjima u prvi šest mjeseci 2015., koja su povećana za 39,0 % u odnosu na isto razdoblje 2014., a financirana su najvećim dijelom iz vlastitih sredstava (67,0 %), kreditnim sredstvima (19,0 %) i sredstvima Fonda za zaštitu okoliša (14,0 %). Nadzorni odbor utvrdio je da su postignute vidljive uštede i racionalizacija u poslovanju.

Nadzorni odbor podnio je skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva, za 2014. U izvješću iz lipnja 2015., predsjednica nadzornog odbora navodi da je održano 15 sjednica, a u tom razdoblju izmijenjene su dvije uprave i izvršene promjene u sastavu skupštine. Dane su suglasnosti na plan poslovanja za 2014., nekonsolidirane finansijske izvještaje za 2013., godišnje izvješće uprave za 2013., za izbor neovisnog revizora, na odluku o utvrđivanju godišnjeg finansijskog izvještaja i prijedlog odluke raspodjele dobiti za 2013., zaključivanje ugovora o radu sa članicom uprave te suglasnost na polugodišnji izvještaj o radu Društva. Donesene su odluke o podnošenju prijedloga za imenovanje privremenog upravitelja Društva kako bi se osiguralo zastupanje do prestanka razloga spriječenosti predsjednika uprave ili do imenovanja novog predsjednika. Raspravljaо je o preuzimanju poslovog udjela društva u suvlasništvu Grada, ovršnom predmetu protiv Društva, pripremama za korištenje sredstava iz Europskih fondova, procesu organiziranja, vođenja i naplate po ovršnim postupcima u jednoj podružnici, provjeri vjerodostojnosti diploma, izvansudskoj nagodbi s nogometnim klubom, kretanju broja zaposlenika, uspješnosti u naplati potraživanja i informacijama u promjeni kreditnog rejtinga, provođenju javne nabave za kratkoročno zaduživanje, projekciji plana poslovanja Društva od 2015. do 2017., sporazumu o pravima Hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata-zaposlenika Društva, problemima u odnosima između Grada i Društva po pitanju javne nabave te glomaznog otpada.

Nadzorni odbor nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, finansijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva, jer je obavljanje navedenih aktivnosti povjereno neovisnom vanjskom revizoru, revizorskom odboru i Službi za unutarnju reviziju i kontrolu.

Nadzorni odbor nije davao prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave kada je to bilo propisano zakonom ili određeno općim aktima, izjavom o osnivanju ili društvenim ugovorom, jer nisu propisane situacije u kojima nadzorni odbor mora dati prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave.

Nadzorni odbor nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Kontrolu poslovnih knjiga i druge dokumentacije obavljaо je neovisni vanjski revizor, čije je izvješće dostavljeno revizorskom i nadzornom odboru, zajedno s finansijskim izvještajima Društva. Za 2014., izraženo je mišljenje s rezervom, zbog klasifikacije najmova.

Nadzorni odbor nije raspravljaо o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, sudjelovanje u dobiti, naknade troškova, plaćanje premija osiguranja, provizija i drugih primitaka). Prema izjavi o osnivanju, predsjednik i članovi uprave imaju pravo na naknadu za svoj rad koju mora odobriti skupština Društva. Ugovore o radu s predsjednicima i članovima uprave potpisala je predsjednica nadzornog odbora.

Ugovorima o radu, osim plaće ugovorene su isplate nagrada i bonusa, korištenje službenog automobila, reprezentacije, plaćanje troškova službenih putovanja, stručnog usavršavanja, sistematskog pregleda, otpremnina, a za raniju upravu i plaćanje premije osiguranja za naknadu štete zbog nesavjesnog nehaja.

Neovisni vanjski revizor izabran je putem javnog natječaja, a nadzorni odbor predložio je skupštini izbor neovisnog vanjskog revizora po prethodno pribavljenom mišljenju revizorskog odbora. U 2011. i 2015., provedeni su otvoreni postupci javne nabave za zaključivanje okvirnih sporazuma. Odluke o odabiru najbolje ocijenjene ponude donosio je prema punomoći uprave, rukovoditelj službe za nabavu.

Okvirni sporazumi za obavljanje usluga vanjske revizije zaključeni su u listopadu 2011., na rok od četiri godine i u studenome 2015., na rok od dvije godine. Revizorski odbor upoznat je s radom vanjskog revizora putem pisanog izvještaja kojeg vanjski revizor podnosi Upravi (pismo upravi) vezano za ključne nalaze revizije i rad informacijskih sustava te je upoznat s rizicima za cijeli financijski i računovodstveni sustav zbog različitosti primjene različitih sustava unutar grupe Društva.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: preduvjeti za rad nadzornog odbora, strateška i savjetodavna zadaća nadzornog odbora i kontrolna zadaća nadzornog odbora.

Obavljenom revizijom utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na preduvjete za rad nadzornog odbora i kontrolnu zadaću nadzornog odbora.

1. Preduvjeti za rad nadzornog odbora

1.1. Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora definirane su u pisanom obliku (izjava o osnivanju i poslovnik o radu nadzornog odbora). Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (sastav) uređeni su u pisanom obliku (izjava o osnivanju). Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave uređeni su u pisanom obliku (izjava o osnivanju). Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost te odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se Društvo bavi. Obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata uređene su u pisanom obliku (izjava o osnivanju). Nagrada za rad članova nadzornog odbora bila je primjerena poslovima koje su obavljali i financijskom stanju Društva i održavala je vrijeme, trud i odgovornosti povezano s njihovim funkcijama u nadzornom odboru.

Kriteriji i pravila za imenovanje članova nadzornog odbora (neovisnost i kvalifikacije), nisu uređeni u pisanom obliku. Također, nisu definirani kriteriji i pravila za imenovanje predstavnika zaposlenika u nadzorni odbor, što ima za posljedicu da nadzorni odbor nije ustrojen u skladu s izjavama o osnivanju iz prosinca 2014. i svibnja 2015. Pravila za upravljanje sukobom interesa nisu uređena u pisanom obliku, a članovi nadzornog odbora nisu potpisali izjave o nepostojanju sukoba interesa da ne postoje okolnosti sprječavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora. Nadzorni odbor nije izabrao osobe koje će voditi poslove Društva putem javnog natječaja. Društvo ima organiziranu unutarnju reviziju kao samostalnu organizacijsku jedinicu (Služba za unutarnju reviziju i kontrolu), koja nije izvan izravnog utjecaja članova uprave i nije funkcionalno odgovorna nadzornom odboru.

Revizorski odbor imenovan je odlukom nadzornog odbora i ima tri člana, čije su obveze, pravila i način rada definirane pravilnikom o radu revizorskog odbora. Članovi revizorskog odbora imaju stručne kvalifikacije i radno iskustvo u području revizije, kontrole i računovodstva. Nagrada za rad članova revizorskog odbora bila je primjerena poslovima koje su obavljali i financijskom stanju Društva. Kriteriji i pravila za imenovanje članova revizorskog odbora nisu uređeni u pisanom obliku (sastav, neovisnost i kvalifikacije). Pravila za upravljanje sukobom interesa članova revizorskog odbora nisu uređena u pisanom obliku.

Državni ured za reviziju predlaže u pisanom obliku urediti kriterije i pravila (kvalifikacije i neovisnost) za imenovanje članova nadzornog odbora uključivo i za imenovanje predstavnika zaposlenika u nadzorni odbor. Predlaže u pisanom obliku urediti pravila za upravljanje sukobom interesa, a članovima nadzornog odbora potpisati izjave o nepostojanju sukoba interesa da ne postoje okolnosti sprječavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora. Predlaže izabrati osobe koje će voditi poslove Društva, putem javnog natječaja.

Predlaže organizirati unutarnju reviziju kao samostalnu organizacijsku jedinicu izvan izravnog utjecaja članova uprave, odgovornu nadzornom odboru. Predlaže urediti u pisanom obliku kriterije i pravila (sastav, neovisnost i kvalifikacije) za imenovanje članova revizorskog odbora te urediti u pisanom obliku pravila za upravljanje sukobom interesa članova revizorskog odbora.

- 1.2. *Društvo prihvata preporuke vezane uz uređivanje pravila za upravljanje sukobom interesa te potpisivanje izjave o nepostojanju sukoba interesa da ne postoje okolnosti sprječavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora, uređivanje kriterija i pravila (sastav, neovisnost i kvalifikacije) za imenovanje članova revizorskog odbora te uređivanje pravila za upravljanje sukobom interesa članova revizorskog odbora, u pisanom obliku.*

Društvo obrazlaže vezano uz uređivanje u pisanom obliku, kriterija i pravila (kvalifikacije i neovisnost) za imenovanje članova nadzornog odbora uključivo i za imenovanje predstavnika zaposlenika u nadzorni odbor kao i za izbor osoba koje će voditi poslove Društva, putem javnog natječaja, da je navedeno u isključivoj nadležnosti skupštine.

Društvo ne prihvata preporuku vezanu uz organiziranje unutarnje revizije kao samostalne organizacijske jedinice izvan izravnog utjecaja članova uprave, odgovorne nadzornom odboru te navodi da bi navedeno bilo protivno odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, obzirom da je unutarnja revizija poslovna funkcija Društva koja i treba služiti potrebama uprave te po zakonu ne predstavlja mehanizam nadzornog odbora i njemu ne može biti odgovorna.

- 1.3. Državni ured za reviziju ostaje kod dane preporuke u vezi s organiziranjem unutarnje revizije kao samostalne organizacijske jedinice izvan izravnog utjecaja članova uprave, odgovorne nadzornom odboru. Organizacijska i funkcionalna neovisnost unutarnje revizije propisana je odredbama članka 29. stavka 1. i 2. Zakona o sustavu unutarnje kontrole u javnom sektoru, kojom je određeno da se unutarnja revizija ustrojava kao samostalna unutarnja ustrojstvena jedinica te je ustrojstveno i funkcionalno izravno odgovorna odgovornoj osobi institucije. Funkcionalna neovisnost unutarnje revizije ostvaruje se njezinom neovisnošću o drugim ustrojstvenim jedinicama institucije u planiranju rada, obavljanju poslova unutarnje revizije i izvještavanju. U instituciji gdje je osnovan odbor, unutarnja revizija funkcionalno odgovara i odboru.

2. Kontrolna zadaća nadzornog odbora

- 2.1. Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja, a napose rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, o tijeku poslova, napose prihoda i stanja Društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost Društva. Nadzorni odbor raspravljao je o uspješnosti poslovanja Društva. Skupštini je podnio pisano izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova za 2014. Nadzorni odbor nije pregledavao i ispitivao poslovne knjige, finansijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva, jer je kontrolu poslovnih knjiga, finansijske i druge dokumentacije obavljao neovisni vanjski revizor. Nadzorni odbor nije davao prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave, jer nisu propisane situacije u kojima nadzorni odbor mora dati prethodnu suglasnost na odluke uprave.

Neovisni vanjski revizor izabran je putem javnog natječaja i nadzorni odbor predložio je skupštini izbor neovisnog vanjskog revizora po prethodno pribavljenom mišljenju revizorskog odbora.

Nadzorni odbor nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Nadzorni odbor nije raspravljao o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, isplati nagrada i bonusa, plaćanje premije osiguranja, korištenje službenog automobila, reprezentacije, troškova službenih putovanja, stručnog usavršavanja, sistematskog pregleda, otpremnina i drugih primitaka).

Državni ured za reviziju predlaže zahtijevati obavljanje kontrole određenih poslovnih aktivnosti u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. Predlaže raspravljati o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, isplati nagrada i bonusa, plaćanje premije osiguranja, korištenje službenog automobila, reprezentacije, troškova službenih putovanja, stručnog usavršavanja, sistematskog pregleda, otpremnina i drugih primitaka).

- 2.2. *Društvo prihvata preporuke u vezi s obavljanjem kontrole određenih poslovnih aktivnosti u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine i raspravljanje o primjerenosti visine primitaka uprave (plaće, isplati nagrada i bonusa, plaćanje premije osiguranja, korištenje službenog automobila, reprezentacije, troškova službenih putovanja, stručnog usavršavanja, sistematskog pregleda, otpremnina i drugih primitaka).*

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI RADA NADZORNOG ODBORA

Dobro korporativno upravljanje pomaže stvaranju uvjeta u kojima je ponašanje i djelovanje skupštine, nadzornog odbora i uprave u interesu Društva i najvažnijih interesno-utjecajnih skupina. Strateška, kontrolna, savjetodavna i povezujuća zadaća rada nadzornog odbora u Društvu može pridonijeti uspostavi djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja koji će rezultirati poboljšanjem pružanja javnih usluga.

Zadaće, ovlasti i odgovornosti nadzornog odbora definirane su u pisanim oblicima (izjavom o osnivanju i poslovnikom o radu). Kriteriji i pravila (sastav) za imenovanje članova nadzornog odbora uređeni su u pisanim oblicima (izjava o osnivanju). Članovi nadzornog odbora imaju primjerenu neovisnost te odgovarajuće stručne kvalifikacije i iskustvo s obzirom na djelatnost kojom se Društvo bavi. Kriteriji i pravila imenovanja članova uprave kao i obveze uprave prema nadzornom odboru o vrsti, rokovima i načinima dostavljanja informacija i dokumenata koje uprava proslijeđuje nadzornom odboru uređeni su u pisanim oblicima (izjava o osnivanju). Nagrada za rad članova nadzornog odbora bila je primjerena poslovima koje su obavljali i financijskom stanju Društva i odgovarajuće je održavala vrijeme, trud i odgovornost povezano s njihovim funkcijama u nadzornom odboru. Kriteriji i pravila (kvalifikacije i neovisnost) za imenovanje članova nadzornog odbora nisu uređeni u pisanim oblicima. Pravila za upravljanje sukobom interesa nisu uređena u pisanim oblicima, a članovi nadzornog odbora nisu potpisali izjave o nepostojanju sukoba interesa da ne postoje okolnosti sprječavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora. Nadzorni odbor nije izabrao osobe koje će voditi poslove Društva putem javnog natječaja. Revizorski odbor imenovan je odlukom nadzornog odbora i ima tri člana, čije su obveze, pravila i način rada definirane pravilnikom o radu revizorskog odbora. Članovi revizorskog odbora imaju stručne kvalifikacije i radno iskustvo u području revizije, kontrole i računovodstva i imaju primjerenu neovisnost. Nagrada za rad članova revizorskog odbora bila je primjerena poslovima koji su obavljali i financijskom stanju Društva. Kriteriji i pravila (sastav, neovisnost i kvalifikacije) za imenovanje članova revizorskog odbora nisu definirani u pisanim oblicima. Pravila za upravljanje sukobom interesa članova revizorskog odbora nisu uređena u pisanim oblicima. Društvo ima unutarnju reviziju organiziranu kao samostalnu organizacijsku jedinicu koja nije izvan izravnog utjecaja članova uprave i nije funkcionalno odgovorna nadzornom odboru.

Nadzorni odbor bio je uključen u procese strateškog planiranja. Ocjenjivao je ranije donesene strateške odluke. Aktivno je sudjelovao u oblikovanju i praćenju provedbe razvojnih planova. Raspravljaо je i odobravaо najvažnije strateške odluke koje je predložila uprava. Ocjenjivao je i pratио provedbu strateških i godišnjih planova i programa rada. Uspostavljena je stalna komunikacija s upravom kako bi joj nadzorni odbor pomogao savjetom. Uprava je izvješćivala nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova te odstupanjima od ranijih predviđanja, s navođenjem razloga za to. Nadzorni odbor davao je savjete i preporuke upravi. Raspravljaо je o uspješnosti uprave s obzirom na postizanje poslovnih ciljeva.

Uprava Društva izvješćivala je nadzorni odbor o rentabilnosti poslovanja, a napose o rentabilnosti uporabe vlastitog kapitala, o tijeku poslova, napose prihoda i stanja Društva te o poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i likvidnost Društva. Nadzorni odbor raspravljaо je o uspješnosti poslovanja Društva. Skupštini je podnio izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva.

Poslovne knjige, finansijsku dokumentaciju i druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva, nije pregledavao i ispitivao, jer je kontrolu poslovnih knjiga, finansijske i druge dokumentacije obavljao neovisni vanjski revizor. Prethodnu suglasnost na poslovne odluke uprave nije davao, jer nisu propisane situacije u kojima nadzorni odbor mora dati prethodnu suglasnost na odluke uprave. Neovisni vanjski revizor izabran je putem javnog natječaja i nadzorni odbor predložio je skupštini izbor neovisnog vanjskog revizora. Nadzorni odbor nije zahtijevao obavljanje poslova kontrole određenih poslovnih aktivnosti, u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine. O primjerenosti visine primitaka uprave nije raspravljaо.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je nadzorni odbor učinkovito nadzirao vođenje poslova Društva.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- urediti u pisanom obliku kriterije i pravila (kvalifikacije i neovisnost) za imenovanje članova nadzornog odbora i za izbor predstavnika zaposlenika u nadzorni odbor
- urediti pravila za upravljanje sukobom interesa u pisanom obliku te potpisati izjave o nepostojanju sukoba interesa da ne postoje okolnosti sprječavanja obavljanja poslova člana nadzornog odbora
- izabrati osobe koje će voditi poslove Društva putem javnog natječaja
- organizirati jedinicu unutarnje revizije kao samostalnu organizacijsku jedinicu, izvan izravnog utjecaja članova uprave, odgovornu nadzornom odboru
- urediti u pisanom obliku kriterije i pravila (sastav, neovisnost i kvalifikacije) za imenovanje članova revizorskog odbora te urediti u pisanom obliku pravila za upravljanje sukobom interesa
- zahtijevati obavljanje kontrole određenih poslovnih aktivnosti u cilju smanjenja rizika poslovanja, preventivnog djelovanja i zaštite imovine
- raspravljati o primjerenosti visine primitaka uprave (plaća, isplata nagrada i bonusa, premija osiguranja, korištenje službenog automobila, reprezentacije, troškova službenih putovanja, stručnog usavršavanja, sistematskog pregleda, otpremnina i drugih primitaka).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba danih preporuka pridonijela uspostavljanju djelotvornijeg sustava kontrole i nadgledanja poslovanja Društva. Navedeno bi trebalo utjecati na primjenu najviših standarda korporativnog upravljanja u Društvu u interesu osnivača, uprave, zaposlenika, kupaca, dobavljača i lokalne zajednice. Također, cilj danih preporuka je uspostavljanje potrebnih preduvjeta za uspješan rad nadzornog odbora te učinkovitijeg nadziranja vođenja poslova Društva.